AGDER fylkeskommune

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/06570-19
Saksbehandler Tor Endre V Bakken

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	25.11.2026
Fylkestinget	15.12.2026

Endring av samarbeidsavtalen for oppgavefellesskapet NDLA

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak
Fylkestinget vedtar revidert samarbeidsavtale for NDLA, jf. vedlegg.

Vedlegg
Revidert avtaleforslag 06.10.2026
Endringsoversikt - gjeldende og revidert avtaleforslag
Juridisk gjennomgang av samarbeidsavtale

Sammendrag

Representantskapet for NDLA ber fylkestingene behandle og slutte seg til revidert samarbeidsavtale for NDLA, innen utgangen av 2026. Det er fylkestinget som må godkjenne endringer i samarbeidsavtalen.

Representantskapet anbefaler eierne å redusere tilskuddsrammen, endre tilskuddsmodellen og fordelingen av deltakernes økonomiske forpliktelser. I revidert avtale er eierdialogen styrket og det er gitt et tydelig mandat for styring av tilgangen til samarbeidets ressurser. Endelig er det gjort mindre justeringer for å presisere avtalen og forretningsorden.

Saksopplysninger

Høsten 2025 ble NDLA-samarbeidet utfordret på tre områder:

- De samlede økonomiske rammene for samarbeidet
- Fordelingen av økonomiske forpliktelser mellom de deltakende fylkene
- Sårbarheten i samarbeidsmodellen, der enkelte fylker har kunnet nyte godt av samarbeidets resultater uten å bidra økonomisk

Styret tok tak i disse utfordringene ved å:

- foreslå reduserte rammer for 2026 med 5%
- foreslå en utredning av konsekvenser for kutt i rammene til NDLA på 10, 20, 30 og 40%
- varsle blokkering for trafikk til ndla.no fra fylkeskommuner som står utenfor samarbeidet, etter 1. januar 2026.

I representantskapsmøtet 19. desember 2025 ble styrets to forslag til budsjettkutt for 2026 vedtatt. Representantskapet vedtok også at dersom Oslo meldte seg inn, skulle det ikke føre til økte inntekter for NDLA, men gi en tilsvarende redusert innbetaling fra fylkene. Representantskapet ba videre styret om å gjennomføre det foreslåtte utredningsarbeidet om konsekvenser av ytterligere kutt i rammen.

Representantskapet ga også enstemmig sin tilslutning til styrets vedtak om å blokkere trafikk fra fylkeskommunale nettverk utenfor samarbeidet.

Den 7. mai 2026 behandlet representantskapet utredningen om konsekvenser av reduserte rammer for NDLA. Styrets innstilling om 20 % redusert ramme ble vedtatt. Representantskapet sluttet seg til styrets forslag om å dele fylkenes bidrag i to deler: et fast og likt grunnbeløp, samt et elevbidrag basert på fylkenes andel av det samlede elevtallet for oppgavefellesskapet. Representantskapet vedtok gjennom avstemming (åtte for, tre mot) å øke det foreslåtte grunntilskuddet fra 7 % til 15 % av det totale årlige tilskuddet.

Behov for endring av samarbeidsavtalen

Dagens budsjettramme og modell for fylkenes tilskuddsplikt er nedfelt i samarbeidsavtalen for NDLA. Representantskapets vedtak om endring av budsjettramme og fylkenes bidrag

kan bare gjennomføres ved å endre samarbeidsavtalen. På denne bakgrunn fattet representantskapet følgende vedtak[1].

Representantskapet anbefaler å endre samarbeidsavtalen for oppgavefellesskapet i tråd med punktene under:

1. Samfunnsoppdraget, demokrati og kvalitetssikret kunnskap til alle.
   a) ndla.no skal så langt som mulig videreføres som et åpent nettsted, et kollektivt velferdsgode som utnytter potensialet i åpne lisenser og støtter opp om Norges tilslutning til UNESCOs anbefaling om åpne læremidler for å utligne forskjeller og styrke demokratiet.
   b) Samtidig er NDLA et fylkeskommunalt samarbeid for å dele utgifter til å løse felles oppgaver. Slik kan fylkene oppnå besparelser og levere bedre tjenester for egne ansatte og elever.
   c) Fylkeskommuner som velger å ikke bidra i dette arbeidet, vil ikke ha tilgang til det samarbeidet skaper av ressurser og tjenester.
   d) Representantskapet ber styret komme tilbake til representantskapet med et forslag til hvordan FKU kan kobles formelt til prosessene med prioritering av fag/oppgaveproduksjon.

2. Finansieringsmodell
   i) Eierne avtaler en fast samlet budsjettramme for selskapet. Budsjettrammen justeres årlig i tråd med generell prisutvikling (KPI).
   ii) Utgiftene mellom eierne fordeles slik:
      1) Et fast grunnbeløp på ca 15% av total ramme, fordeles likt mellom alle eierne av samarbeidet. Grunnbeløpet justeres stegvis med 50 000, i tråd med generell prisutvikling (KPI).
      2) Et eierbidrag basert på fylkets relative andel av samlet elevtall i oppgavefellesskapet, etter SSB sine offisielle elevtall[2], høsten før budsjettåret.

3. Økonomisk ramme for NDLA
   a) Økonomisk ramme for NDLA reduseres med 20% med utgangspunkt i budsjett for 2025 og Menons beregninger.
   b) Samlet tilskudd for 2027 settes til 78,4 millioner justert for prisutvikling i 2025 og 2026, jf. forslagspunkt 2a.

Med dette som bakgrunn inviteres fylkestinget til å behandle og slutte seg til forslaget til ny avtale for oppgavefellesskapet.

Prosess og arbeid med nytt avtaleutkast

På ekstraordinært møte i representantskapet 12. juni la administrasjonen fram forslag til revidert avtale i tråd med saken fra 07.05. I saken ble endringer tydeliggjort fra gjeldende samarbeidsavtale.

Representantskapet gjorde følgende vedtak enstemmig[3]:

[1] Protokollen er ikke formelt behandlet og godkjent av representantskapet. Det har ingen praktisk betydning for behandling av avtaleforslaget
[2] Samme kilde som i dag. https://www.ssb.no/statbank/table/05326/
[3] Representantskapet har ikke formelt godkjent protokollen. Det har ingen praktisk betydning for fylkenes behandling av forslag til avtale.

1. Representantskapet ber NDLA justere samarbeidsavtalen §18 (utmelding) og §11 (fysisk møte), og sende justerte avtaletekst til medlemmene i representantskapet for evt. kommentar.
2. Representantskapet står bak forslaget til ny samarbeidsavtale, og vedtar å sende revidert samarbeidsavtale til eierne for endelig godkjenning, etter juridisk gjennomgang.

Administrasjonen har etter representantskapsmøtet revidert forslaget i tråd med vedtaket og konsultert juridisk seksjon i Vestland fylkeskommune. Avtalen er etter dette sendt til representantskapets medlemmer for avsjekk og kommentarer. Det kom inn to merknader av redaksjonell art, som er fulgt opp i vedlagt utkast.

Beskriv sakens konsekvenser for barn og unge.

Endringer

Forslagene til endringer i avtalen er synliggjort i vedlagte endringsoversikt. De aller fleste endringene er markert med gult i nytt forslag (venstre kolonne). Elementer som går ut eller er erstattet/skrevet om, er streket over i dagens avtale (høyre kolonne).

Noen endringer er substansielle som redegjort for over. Andre endringer er presiseringer og eller språklige forbedringer. De fleste foreslåtte endringer har en fotnote med forklaring og begrunnelse.

Under følger en oversikt over de vesentligste endringene.

§ 3 Formål og oppgaver	Lagt til tekst for å tydeliggjøre at samarbeidet er et faglig og strategisk virkemiddel for skoleeier. Lagt til et punkt om tilgangsstyring for å gi representantskapet et tydelig mandat og ansvar til å ivareta samarbeidets formål og interesser. Elementet adresserer påpekte utfordringer for samarbeidsmodellen.
§ 4 Deltakernes innskuddsplikt og plikt til å yte andre bidrag	Omarbeidet etter vedtak om økonomiske rammer.
§ 5 Den enkelte deltakerens eierandel og ansvarsdel for fellesskapets forpliktelser	Noen presiseringer etter innspill fra juridisk seksjon.
§ 7a Fullmakter og økonomiske disposisjoner	Ny paragraf etter innspill fra juridisk seksjon. Paragrafen tydeliggjør rammer for fullmakter og økonomiske disposisjoner.
§ 10 Representantskapets oppgaver og ansvar	Endret frist for utsending av saksdokument for å sikre en enklere og forbedret saksbehandlingsflyt mellom styre og representantskap.
§ 11 Valgkomiteen	Forslag om at Fylkesdirektørkollegiet (FKU) innstiller kandidater til valgkomitéen. Dette har tidligere ikke vært definert. Lagt til at representantskapet kan gi utfyllende retningslinjer for komitéens arbeid.
§ 12 Styret	Presisert tidsrom for styreverv. Fjernet krav om nestleder og innført møteleder.
§ 13 Styrets oppgaver	Lagt til oppgave om å gjennomføre årlig eiermøte i tråd med KS sin anbefaling. Endringen følger også opp vedtak i representantskapet knyttet til FKU. Eiermøtet reflekterer også omtalt endring i § 3 Formål og oppgaver.

§ 18 Immaterielle rettigheter	Ny paragraf inntatt etter forslag fra juridisk seksjon.
§ 19 Utmelding, tidligere § 18	Klargjort entydige frister ved utmelding.
§ 20 Oppløsning av oppgavefellesskapet, tidligere § 19	Justeringer etter innspill fra juridisk seksjon. Endret krav til beslutning om oppløsning til ⅔ flertall. Presiseringer knyttet til avvikling av samarbeidet.

Forslag til vedtak i fylkestingene

Fylkestinget slutter seg til forslag til revidert samarbeidsavtale for Det kommunale oppgavefellesskapet Nasjonal Digital Læringsarena, i tråd med avtalens § 21 Avtaleendringer.

Kristiansand, 02.11.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør